C/2026/71

30.1.2026

Avizul Comitetului Economic și Social European

Pachetul privind țările sigure

[COM(2025) 186]

[COM(2025) 259]

(C/2026/71)

Raportor general: **Pietro Vittorio BARBIERI**

Consilier	Lorenzo TAMBURRINI
Temei juridic	articolul 52 alineatul (2) din Regulamentul de procedură
Sesizare	14.7.2025
Temei juridic	Articolul 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
Secțiunea competentă	Secțiunea pentru relații externe
Data adoptării în secțiune	9.9.2025
Data adoptării în sesiunea plenară	23.10.2025
Sesiunea plenară nr.	600
Rezultatul votului (pentru/împotrivă/abțineri)	183/14/23

1. Concluzii și recomandări

1.1. CESE apreciază efortul Comisiei de a **standardiza procedurile de desemnare a statelor sigure**, care sunt lăsate în prezent la latitudinea fiecărui stat membru, nu sunt transparente și nu sunt supuse unui control supranațional eficace;

1.2. CESE subliniază că desemnarea unei țări drept „**sigură**” este de o importanță crucială în procedurile de examinare a cererilor de azil, deoarece cererile cetățenilor din țările considerate sigure sunt examinate în cadrul unei **proceduri accelerate**.

1.3. Aplicarea procedurilor accelerate de examinare a unei cereri de azil antrenează **reducerea garanțiilor procedurale** și, în cazul respingerii cererii, posibilitatea ca **solicitantul să fie îndepărtat de pe teritoriul național** în așteptarea soluționării căii de recurs în instanță. Această situație este în contradicție flagrantă cu principiul nereturnării, în temeiul articolului 33 din Convenția de la Geneva.

1.4. CESE consideră că desemnarea unei țări sigure constituie, de asemenea, o **restrângere a dreptului de azil**, nu doar pentru că se reduc garanțiile procedurale ca urmare a aplicării procedurilor accelerate, ci și pentru că prin prezumția că țara este sigură se determină **inversarea sarcinii probei** pentru solicitantul de azil, acesta trebuind să dovedească contrariul pentru a i se acorda protecție internațională;

1.5. CESE consideră că criteriul unei **rate de recunoaștere de 20 %** la nivelul UE [în temeiul articolelor 42 alineatul (1) litera (j) și 42 alineatul (3) litera (e) din Regulamentul privind procedura de azil] este unul arbitrar și insuficient pentru aplicarea procedurii accelerate și a procedurii la frontieră.

1.6. CESE susține că, pe baza datelor disponibile în prezent, atât din surse instituționale, cât și din partea societății civile și în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a UE, **considerarea ca sigure a țărilor enumerate în anexa II la COM (2025) 186 (Bangladesh, Columbia, Egipt, India, Kosovo** [1]**, Maroc, Tunisia) ar putea duce în principal la refuzarea dreptului de azil pentru solicitanții din aceste țări**.

2. **Observații generale**

2.1. CESE susține că, pentru a defini un stat de origine sau de tranzit ca fiind „sigur", nu trebuie să existe **niciun caz verificat de încălcare a drepturilor omului** care să implice recunoașterea necesității ca solicitantului de azil să i se acorde protecție internațională în temeiul Convenției de la Geneva.

2.2. CESE susține că, până la introducerea unor **forme supranaționale de control**, sistemul european de azil va fi vulnerabil.

2.3. CESE susține că în definirea unui stat ca „sigur" **nu trebuie să existe excepții de nesiguranță** pentru anumite zone teritoriale sau anumite categorii de persoane. Astfel de cazuri excepționale ar putea reprezenta surse de ambiguitate și o putere de apreciere inechitabilă în evaluarea cererilor individuale de azil, astfel cum a constatat CJUE în octombrie 2024.

2.4. Ca atare, în cazul în care ar urma să fie permise, astfel de excepții ar trebui să fie accesibile tuturor în mod public, obligatorii și neopționale pentru statele membre și adoptate în mod uniform la nivel european.

2.5. Însăși existența unei proceduri accelerate discriminează, în sine, persoanele implicate în aceste proceduri. CESE speră ca fiecare cerere de azil să fie evaluată în termene și cu instrumente adecvate și în urma unor evaluări aprofundate, pentru a proteja drepturile solicitanților de azil.

2.6. CESE susține că adoptarea conceptului de țară sigură nu ar trebui să justifice tendința de prelucrare rapidă a cererilor de azil **„probabil"** nefondate [2], atât pentru că rapiditatea examinării riscă să conducă la o evaluare superficială, în detrimentul diverselor drepturi ale solicitantului, cât și pentru că ar fi periculos și nelegitim să se invoce o simplă probabilitate de neîntemeiere pentru a stabili tipul de procedură care trebuie adoptată.

2.7. CESE subliniază că adoptarea unor liste ambigue de țări sigure, cu aplicarea în consecință a unor proceduri accelerate și sporirea refuzurilor ilegale de acordare a protecției internaționale, riscă să favorizeze creșterea numărului de străini care nu sunt documentați legal în Europa și, ca atare, să sporească **precaritatea** sanitară, ocupațională și locativă, ceea ce duce la creșterea economiilor subterane.

3. **Context general**

3.1. **Tratamentul diferit al cererilor de protecție internațională** pe motiv de cetățenie sau naționalitate poate contraveni interdicției tratamentului discriminatoriu al refugiaților pe baza țării lor de origine, consacrată la articolul 3 din Convenția de la Geneva din 1951 privind statutul refugiaților, astfel cum s-a subliniat deja în **Avizul REX/457** [3] al **CESE**.

3.2. După cum s-a subliniat deja în avizul CESE REX/457, **nici** existența unui cadru legislativ național care să protejeze drepturile omului, **nici** statutul de țară candidată la aderarea la Uniunea Europeană nu pot fi considerate **în sine criterii suficiente** pentru includerea unei țări pe lista țărilor sigure.

[1] Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu Rezoluția 1244(1999) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, precum și cu Avizul Curții Internaționale de Justiție privind Declarația de independență a Kosovo.

[2] COM(2025) 186 final, p. 2.

[3] Constituirea unei liste comune la nivelul UE a țărilor de origine sigure.

3.3. În conformitate cu Directiva 2013/32/UE ([4]), o țară de origine este considerată sigură dacă, „pe baza situației legale, a aplicării legii într-un regim democratic și a situației politice generale, se poate demonstra că în țara respectivă, **în general** și **consecvent**, nu se recurge la persecuție, astfel cum este definită la articolul 9 din Directiva 2011/95/UE ([5]), la tortură sau la tratamente ori pedepse inumane sau degradante și nici nu există vreo amenințare din motiv de violență nediscriminatorie în situații de conflict armat internațional sau intern”.

3.4. CESE consideră că actele de persecuție nu trebuie să aibă loc **„în general și consecvent”** pentru ca o țară să nu fie considerată sigură și că eliminarea acestei sintagme ar însemna o îmbunătățire a reglementării.

3.5. La 4 octombrie 2024, **Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE)** a redus puternic impactul adoptării listelor țărilor sigure. CJUE a precizat astfel că, pentru a desemna o țară ca sigură, **situația în materie de securitate trebuie să fie larg răspândită în întreaga țară, fără a excepta** părți din teritoriu sau anumite categorii de persoane de la prezumția de siguranță.

3.6. În aceeași hotărâre, CJUE a statuat, făcând trimitere la Directiva 2013/32/UE și la Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, că **instanța națională** care examinează o cale de atac împotriva unei decizii de respingere a unei cereri de protecție internațională nu poate să se limiteze la argumentele invocate de reclamant, ci **trebuie să verifice din oficiu dacă desemnarea țării ca sigură respectă cerințele dreptului UE**, efectuând un control actualizat (*ex nunc*) și complet al deciziei atacate.

4. **Notă de analiză**

4.1. CESE consideră că **vulnerabilitatea** practicilor de solicitare a azilului constă în **absența unor forme supranaționale de control** al procedurilor pe care statele membre le adoptă pentru a identifica ca fiind sigure numai țările terțe care îndeplinesc standardele impuse de legislația europeană.

4.2. În prezent, există doar **obligația de a transmite Comisiei listele**, aceasta neintervenind niciodată și lăsând o putere de apreciere deplină statelor membre.

4.3. Procedurile de identificare a statelor sigure de către statele membre nu sunt transparente și, în general, **desemnarea** unei țări de origine ca fiind sigură este legată de **numărul de solicitanți de azil care provin din țara respectivă** ([6]) și pentru care pot exista acorduri de readmisie cu țara-gazdă.

4.4. Prin urmare, **listele naționale** pot fi foarte **diferite** între statele membre, iar multe dintre acestea decid chiar să nu adopte nicio listă de țări sigure.

4.5. CESE subliniază că, astfel cum a menționat în **avizul REX/457**, adoptarea unei liste comune a țărilor de origine sigure nu va conduce, în sine, la o mai mare armonizare, întrucât această listă comună va coexista cu listele naționale întocmite de fiecare stat membru.

4.6. Deși articolele 59 alineatul (2) și 61 alineatul (2) din Regulamentul privind procedura de azil **permit** statelor membre **să desemneze țări terțe sigure și țări de origine sigure cu „excepții pentru anumite părți ale teritoriului [...] sau categorii de persoane clar identificabile”**, persistă riscul ca astfel de excepții să nu fie luate în considerare, deoarece rămân la discreția deplină a statului membru.

4.7. În plus, **criteriile de identificare a unor astfel de excepții teritoriale și categorii de persoane** nu sunt specificate în regulament, lăsând astfel mai multă libertate de interpretare statului membru sau funcționarilor locali.

([4]) Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (reformare) (JO L 180, 29.6.2013, p. 60).

([5]) Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (reformare) (JO L 337, 20.12.2011, p. 9).

([6]) EUAA, decembrie 2022.

4.8. Stabilirea unei **rate de recunoaștere de 20 %** la nivelul UE drept criteriu pentru aplicarea procedurii accelerate și a procedurii la frontieră este complet arbitrară și nu este susținută de nicio bază științifică.

4.9. În cazul în care persoana provine dintr-un stat de origine sau de tranzit considerat sigur, autoritățile administrative care examinează cererile de azil în primă instanță pot **respinge cererea fără a o examina pe fond**.

4.10. Întregul proces, inclusiv posibilitatea de a contesta în fața unei instanțe judecătorești deciziile prin care autoritatea administrativă respinge o cerere, face obiectul unei **proceduri accelerate** care **limitează dreptul la apărare** al solicitantului de protecție internațională dintr-o țară sigură.

Bruxelles, 23 octombrie 2025.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Séamus BOLAND